

**ДО
МИНИСТЪРА НА
ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ**

ИСКАНЕ

за преценяване на необходимостта от извършване на екологична оценка (ЕО)

от **Иван Костовски** – Председател на Управителния съвет на Сдружение с нестопанска цел в обществена полза „Местна инициативна група Борован - Враца – Вършец“

(име, фирма, длъжност)

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР,

Моля да ми бъде издадено решение за преценяване на необходимостта от екологична оценка на **Стратегията за Водено от общностите местно развитие (ВОМР) на Местна инициативна група (МИГ) Борован - Враца – Вършец за периода 2023 - 2027 г.**

(наименование на плана/програмата)

Във връзка с това предоставям следната информация по чл. 8а, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми:

1. Информация за възложителя на плана/програмата (орган или оправомощено по закон трето лице):

Име: Сдружение с нестопанска цел в обществена полза „Местна инициативна група Борован - Враца – Вършец“, представлявано от **Иван Костовски** - Председател на Управителния съвет

Пълен пощенски адрес: 3240 с. Борован, община Борован, област Враца, ул. „Иван Вазов“ № 2, Телефон/факс/ел. поща (e-mail): 0888 777 180 / mig_borovan_vraca_varshec@abv.bg;

Лице за връзка: **Татяна Петрова**

Пълен пощенски адрес: 3240 с. Борован, община Борован, област Враца, ул. „Иван Вазов“ № 2, Телефон/факс/ел. поща (e-mail): 0885 561 615/ mig_borovan_vraca_varshec@abv.bg;

2. Обща информация за предложения план/програма

а) Основание за изготвяне на плана/програмата - нормативен или административен акт

- Условия за кандидатстване и Условия за изпълнение за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023 – 2027 г.;
- Указания за допълващо финансиране на подхода „Водено от общностите местно развитие“ с ресурси от Програма „Развитие на човешките ресурси“ 2021-2027, по отношение на мерките за допълващо подхода финансиране от ПРЧР;
- Указания за допълващо финансиране на подхода „Водено от общностите местно развитие“ с ресурси от Програма „Образование“ 2021-2027, по отношение на мерките за допълващо подхода финансиране от ПО;
- Указания за предоставяне на допълващо финансиране от Програма „Околна среда“ 2021-2027 г. за изпълнение на стратегии по подхода „Водено от общностите местно развитие“ по отношение на мерките за допълващо подхода финансиране от ПОС;
- Постановление № 494 на МС от 30.12.2024 г. за определяне на правила за прилагане на подхода „Водено от общностите местно развитие“ за периода 2021 - 2027 г. (Обн. - ДВ, бр. 1 от 03.01.2025 г., в сила от 03.01.2025 г.);
- Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г.;
- РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2021/1060 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 24 юни 2021 година за установяване на общоприложимите разпоредби за Европейския фонд за Регионално развитие, Европейския социален фонд плюс, Кохезионния фонд, Фонда за справедлив преход и Европейския фонд за морско дело, рибарство и аквакултури, както и на финансовите правила за тях и за фонд „Убежище, миграция и интеграция“, фонд „Вътрешна сигурност“ и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика;
- РЕГЛАМЕНТИ РЕГЛАМЕНТ(ЕС) 2021/2115 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА от 2 декември 2021 година за установяване на правила за подпомагане за стратегическите планове, които трябва да бъдат изготвени от държавите членки по линия на общата селскостопанска политика (стратегически планове по ОСП) и финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1305/2013 и (ЕС) № 1307/2013;
- Закон за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление.

б) Период на действие и етапи на изпълнение на плана/програмата

Прилагането на Стратегията за ВОМР на МИГ Борован - Враца – Вършец за периода 2023 - 2027 ще обхване периода от нейното одобрение до крайния срок за

изпълнение на дейностите - 30.09.2029 г.

в) Териториален обхват (транснационален, национален, регионален, областен, общински, за по-малки територии) с посочване на съответните области и общини

МИГ Борован - Враца - Вършец обхваща кохеретна територия с непрекъснати граници и включва цялата територия на общините Борован и Вършец, и територията на община Враца (без гр. Враца в строителните му граници). В териториалният обхват на МИГ са включени 3 (три) от общо 21 (двадесет и една) общини, част от област Враца (10 общини) и Монтана (11 общини). Всички общини от МИГ се намират в Северозападен район на планиране. Община Борован и община Враца попадат в административните граници на област Враца, а община Вършец – в област Монтана. Общата площ на територията на МИГ (без гр. Враца в строителните му граници) възлиза на 1008, 896 кв. км.

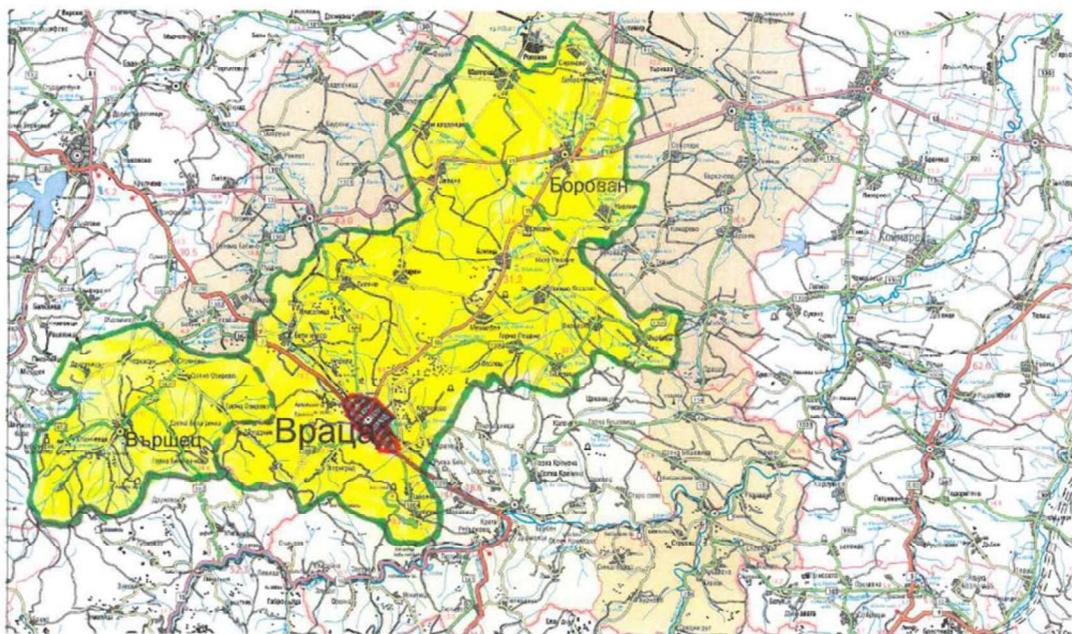
Най-голяма площ заема община Враца (без гр. Враца в строителните му граници) - 557, 436 кв. км, а общините Борован и Вършец имат почти еднакви територии – 210,92 кв. км., община Борован и 240,54 кв. км. община Вършец. В проучваната територия има един град – Вършец от 5-то йерархично ниво (малки градове – опорни центрове в периферните региони в страната) на йерархичната система от градове-центрове, определени в актуализацията на Националната концепция за пространствено развитие 2013-2025 г. (АНКПР). Територията на МИГ включва и: 22 села, намиращи се в община Враца; 5 села, намиращи се в община Борован и 8 села, намиращи се община Вършец.

Територията на МИГ Борован - Враца – Вършец граничи на север с община Хайредин, на север с община Криводол, на северозапад с община Берковица, на изток с община Бяла Слатина, а на юг с община Мездра и югозапад с община Своге.

Географската характеристика на територията е един от факторите, които са от съществено значение на развитие на територията на МИГ и оказва влияние по отношение на планиране и установяване на потенциала за развитие и потребностите на заинтересованите страни.

Територията се характеризира със сравнително висока степен на хомогенност по редица признаци, най-важните от които са: еднородна природна среда, природно-ресурсен и агроекологичен потенциал: неблагоприятен социално-демографски профил, състояние на местните икономики под средното за страната, общи социални и икономически проблеми, финанси, инвестиционен капацитет. Единственото различие е от административно-териториален характер: териториите на трите общини попадат в две административни области (Враца и Монтана), което в контекста на политиките на ЕС за обединяване на териториален, а не на административен принцип, не би могло да бъде пречка за постигането на споделените цели.

КАРТА С ОЧЕРТАНИ ГРАНИЦИ НА ТЕРИТОРИЯТА ПОТЕНЦИАЛНАТА МИГ БОРОВАН- ВРАЦА-ВЪРШЕЦ

г) Засегнати елементи от Националната екологична мрежа (НЕМ)

На база на включените мерки и допустимите дейности и разходи в обхвата им тях, може да се твърди, че проектните предложения към Стратегията за ВОМР на МИГ Борован-Враца-Вършец няма да засягат елементи на националната екологична мрежа (НЕМ) и/или защитените територии, обявени по Закона за защитените територии, защитените зони по смисъла на Закона за биологичното разнообразие, както и такива, които да част от Европейската екологична мрежа „НАТУРА 2000“.

д) Основни цели на плана/програмата

Основната стратегическа цел и визия за развитие на територията за периода 2023 - 2027 г. е „Устойчиво развитие на територията на МИГ „БОРОВАН-ВРАЦА-ВЪРШЕЦ“, чрез подкрепа за многосекторно развитие на местната икономика, подобряване на икономическите, социалните и екологични условия, и качеството на живот“.

В рамките на основната стратегическа цел са дефинирани следните приоритетни направления, формулирани специфични цели и съпътстващите ги мерки за оползотворяване на потенциала и ограничаване на идентифицираните рискове и заплахи за развитието на територията:

Приоритет 1 „Подкрепа за устойчив растеж, повишаване на конкурентоспособността на местната икономика и осигуряване на заетост“

СЦ 1.1 „Повишаване на конкурентоспособността на местната икономика чрез устойчиво развитие на земеделието“

⇒ **Мярка М1 „Инвестиции в земеделските стопанства на територията на МИГ Борован-Враца-Вършец“**

СЦ 1.2 „Насърчаване на предприемаческата активност на местната икономика, чрез инвестиции в неселскостопански дейности, включително диверсификация и осигуряване на заетост“

⇒ **Мярка М2 „Инвестиции за неселскостопански дейности в микропредприятия на територията на МИГ Борован-Враца-Вършец“**

Приоритет 2 „Подобряване на средата на живот на населението чрез инвестиции в инфраструктура, насърчаване на духовното развитие, достъпа до качествено образование, опазване на културното и природно наследство, и осигуряване на принос към опазване на околната среда“.

СЦ 2.1 „Подобряване на условията на живот в населените места чрез развитие на основни услуги и местна инфраструктура, вкл. подобряване на достъпа до качествено образование“

⇒ **Мярка М3 „Инвестиции в основни услуги и дребномащабна инфраструктура на територията на МИГ Борован-Враца-Вършец“**

СЦ 2.2 Съхраняване и развиване на териториалната идентичност чрез опазване на културно-историческото, духовното и природното наследство, и осигуряване на принос към опазване на околната среда.

⇒ **Мярка М4 „Запазване на духовния и културен живот на населението в селските райони“**

⇒ **Мярка М5 „Подкрепа за съхранение и популяризиране на местната идентичност, културно-историческото и природно наследство“**

Приоритет 3 „Устойчиво териториално развитие и сближаване, създаване на местен капацитет за управление и оживление на територията“

СЦ 3.1 "Развитие на вътрешно териториално и/или транснационално сътрудничество"

⇒ **Мярка М6 „Сътрудничество и подготвителни дейности за него“**

СЦ 3.2 "Развитие на местен капацитет за управление на проекти, ефективно управление на СВOMP и оживление на територията"

⇒ **Мярка М7 „Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране“**

Изпълнението на приоритетите и постигането на заложените цели ще се реализира чрез разработените мерки, планирани в СВOMP за периода 2023-2027, за които се предвижда финансиране от ЕЗФРСР чрез СПРЗСР 2023-2027, както и от фондовете и програмите ПРЧР 2021-2027, ПО 2021-2027 и ПОС 2021 - 2027, осигуряващи допълващо финансиране на подхода BOMP, съгласно чл.9, ал.1 от ПМС 494/2024

г.

В рамките на допълващото финансиране, на базата на изготвените проучвания и анализи за територията на МИГ Борован-Враца-Вършец са предвидени и следните мерки:

Мярка М8 „Подобряване на достъпа до трудова заетост и активиране за включване на пазара на труда“, с финансиране от ПРЧР 2021 - 2027 (Приоритет 1: *Насърчаване на заетостта и развитието на умения; Специфична цел: „Подобряване на достъпа до трудова заетост и мерки за активизиране за всички лица, търсещи работа, и най-вече за младите хора, по-специално чрез изпълнението на гаранцията за младежта, за дългосрочно безработните и групите в неравностойно положение на пазара на труда и за неактивните лица, както и чрез насърчаване на самостоятелната заетост и социалната икономика“*).

Мярка М9 Създаване на условия за достъп до образование чрез преодоляване на демографски, социални и културни бариери, с финансиране от ПО 2021-2027. *Допълващото финансиране от ПО се предоставя в рамките на Приоритет 1 „Приобщаващо образование и образователна интеграция“ на ПО, Специфична цел по чл. 4, параграф 1, буква й) от Регламент (ЕС) 2021/1057 за подкрепа на социалното включване на деца и ученици от маргинализирани групи и подобряване на достъпа им до качествено образование. Програма „Образование“ осигурява допълващо финансиране за одобрените стратегии за ВОМР с планирани мерки/дейности в сферата на образованието, чрез обявяване от страна на Управляващия орган (УО) на ПО на процедура за подбор на проектни предложения само на кандидати от териториите на съответните МИГ.*

Мерките (М10 „Повишаване на осведомеността относно практиките и поведението във връзка с устойчивото потребление, кръговата икономика, мониторинга на отпадъците, както и информационни и разяснителни кампании за заинтересованите страни и населението“ и М11 „Повишаване осведомеността относно биологичното разнообразие и заплахите за него в целевата територия на база на мерки планирани в стратегически и планови документи в сектор биоразнообразие“), предвиждат единствено информационни дейности и разяснителни кампании за повишаване на осведомеността на местната общност в областта на управление на отпадъците, опазване на околната среда и биоразнообразието пряко свързани с прилагане на секторните политики в областта на опазване на околната среда и биоразнообразието на местно ниво, с принос към политиките на регионално и национално ниво.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 9, ал. 3-4 на ПМС № 494/2024, Управляващите органи на програмите осигуряващи допълващо финансиране на СВОМР (ПРЧР 2021-2027, ПО 2021-2027 и ПОС 2021 - 2027) ще подготвят Насоките за кандидатстване и ще обявят процедури на национално ниво за целеви приеми на проектни предложения на кандидати от съответните територии на МИГ, в рамките на одобреното им приложение към стратегията за местно развитие и посочения бюджет. Процедурите ще бъдат обявявани с повече от един краен срок за подаване на проектни предложения. В Индикативните годишни работни програми, УО на

съответните програми ще включат процедурите, чрез които ще се осигурят допълващото финансиране на стратегиите.

Всички дейности, допустими за подпомагане по мерките от стратегията, финансирани от СПРЗСР 2023 -2023 са допустими за финансиране, в случай че не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС. Недопустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР са разходи за инвестиции и дейности, за които не е налице акт на компетентните органи по околна среда по реда и условията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 на Закона за биологичното разнообразие и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт. Тези условия се прилагат за всяко предложение, с което се кандидатства по мерките от СВОМР, която ще бъде прилагана на територията на МИГ за периода 2023 - 2027.

Мерките и дейностите, финансирани от програмите осигуряващи допълващо финансиране на СВОМР представляват мерки от самите програми - ПРЧР 2021-2027, ПО 2021-2027 и ПОС 2021-2027. Програмите са преминали през различни процедури за екологична оценка, за да се гарантира тяхната устойчивост и съответствие с екологичните стандарти, които включват консултации с обществеността и анализ на въздействието върху околната среда.

е) Финансиране на плана/програмата (държавен, общински бюджет или международни програми, други финансови институции)

Стратегията за ВОМР включва приоритети, цели и мерки, финансирани от три фонда - ЕЗФРСР, ЕСФ + и ЕФРР, както следва:

- Мерки, финансирани от ЕЗФРСР, чрез СПРЗСР 2023 - 2027;
- Мерки, финансирани от ЕСФ+, чрез ПРЧР 2021 - 2027;
- Мерки, финансирани от ЕСФ+, чрез ПРЧР 2021 - 2027;
- Мерки финансирани от ЕФРР, чрез ПОС 2021 - 2027;

ж) Срокове и етапи на изготвянето на плана/програмата и наличие (нормативно регламентирано) на изискване за обществено обсъждане или друга процедурна форма за участие на обществеността

Проектът на Стратегия за Водено от общностите местно е разработен през 2023 г. в изпълнение на проект по подмярка 19.1 „Помощ за подготвителни действие“ на мярка 19 „Водено от общностите местно развитие“ от Програма за развитие на селските райони 2014 -2020 г. След публикуване на Насоките за кандидатстване по процедура № BG06AFSP001-01.001 по интервенция „Изпълнение на операции, включително дейности за сътрудничество и тяхната подготовка, избрани в рамките на стратегията за местно развитие“ от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони на Република България за периода 2023-2027 г. е извършена актуализация на Социално-икономическия анализ на общините Борован, Враца (без гр. Враца в строителните му граници) и Вършец и привеждане на СВОМР

в съответствие с изискванията на процедурата. Крайният срок за кандидатстване е 26.05.2025 г. Във връзка с извършената актуализация са предприети действия за консултиране със заинтересованите страни и провеждане на обществено обсъждане, преди одобрение на СВОМР от колективния върховен орган МИГ и подаване на необходимите документи за кандидатстване .

В зависимост от сроковете за одобрение и сключване на Споразумение за финансиране, при нейното одобрение на Стратегията за периода 2023 - 2027, срокът за прилагане на Стратегията ще бъде близо 4 години, до крайния срок за изпълнение на дейности - 30.09.2029 г.

На етапа на прилагане на СВОМР, МИГ Борован – Враца - Вършец ще разработва Насоки за кандидатстване по мерките, финансирани от СПРЗСР 2023 - 2027, ще обявява и провежда процедури за подбор на проектни предложения, договаряне на предоставянето на безвъзмездна финансова помощ за одобрените проекти, ще осъществява мониторинг на Стратегията и изпълняваните проекти, както и ще оказва методическа помощ на бенефициите. Прилагането на СВОМР е свързано с разработване е утвърждаване на съответните процедури, предвидени в ПМС № 494/2024 и стратегията.

В изпълнение на разпоредбите на чл. 9, ал. 3-4 на ПМС № 494/2024, Управляващите органи на програмите осигуряващи допълващо финансиране на СВОМР (*ПО 2021-2027, ПРЧР 2021-2027 и ПОС 2021 - 2027*) ще подготвят Насоките за кандидатстване и ще обявят процедури на национално ниво за целеви приеми на проектни предложения на кандидати от съответните територии на МИГ, в рамките на одобреното им приложение към стратегията за местно развитие и посочения бюджет. Процедурите ще бъдат обявявани с повече от един краен срок за подаване на проектни предложения. В Индикативните годишни работни програми, УО на съответните програми ще включат процедурите, чрез които ще се осигурят допълващото финансиране на стратегиите.

В рамките на СВОМР е очертана визията за развитие на територията на Местна инициативна група Борован – Враца - Вършец, приоритетите, специфичните цели и са планирани мерките и действията за постигането им. Всяка мярка в стратегията за ВОМР съдържа: описание на целите; допустими кандидати; допустими дейности; допустими разходи; финансови параметри за проектите, критерии за подбор, индикатори за изпълнение и резултат. Мерките, свързани с сътрудничество и подготвителни дейности за него и управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране, които се прилагат от МИГ се разработват в съответствие с Условието за кандидатстване по процедура № BG06AFSP001-01.001.

На етап изпълнение на одобрената Стратегия за ВОМР, ще бъдат разработени Насоки за кандидатстване, обявени процедури за кандидатстване с проектни предложения, ще бъде извършена оценка на подадените проектни предложения, ДФЗ ще извършва проверка на проведените от МИГ процедури за подбор на проекти

от ДФЗ, след което ще се извършва договаряне и изпълнение на одобрените проектни предложения. Местната инициативна група разработва и публикува ред за оценка на проектни предложения на интернет страницата си. Управителният съвет на МИГ ще утвърждава за всяка процедура Условието за кандидатстване с проектни предложения и Условия за изпълнение, в съответствие с мерките и дейностите, предвидени от МИГ в одобрената стратегия за ВОМР и след проведени обществени обсъждания. Проектът на Насоките за кандидатстване, преди утвърждаването им от Управителния съвет на МИГ, ще се съгласуват за съответствие с приложимите правила за държавните помощи с Министъра на финансите по реда на чл. 26, ал. 3 на ЗУСЕФСУ или с Министъра на земеделието и храните, съобразно правомощията му по Закона за държавните помощи.

Реалното финансиране и реализиране на отделните инвестиционни предложения (проекти по СВОМР) ще може да се осъществи единствено след провеждане на процедури за конкурентен подбор на проектни предложения. В Условието за кандидатстване ще бъдат включени изисквания за извършване на приложимите предварителни дейности като проектиране, съгласуване и одобряване на инвестиционните проекти (приложимо за проекти, предвиждащи строително-ремонтни работи), технически спецификации за доставка на оборудване (приложимо за проекти за доставка на техника, производствено оборудване, обзавеждане) и т.н. **Всички дейности, допустими за подпомагане по мерките от стратегията са допустими за финансиране, в случай че не оказват отрицателно въздействие върху околната среда по ЗООС. Недопустими за подкрепа чрез стратегиите за ВОМР са разходи за инвестиции и дейности, за които не е налице акт на компетентните органи по околна среда по реда и условията на глава шеста от Закона за опазване на околната среда и/или чл. 31 на Закона за биологичното разнообразие и при съобразяване с условията и мерките в съответния акт.** Тези условия се прилагат за всяко предложение, с което се кандидатства по мерките от СВОМР, която ще бъде прилагана на територията на общините Борован, Враца (без гр. Враца в строителните му граници) и Вършец за периода 2023 - 2027.

Стратегията е разработена в съответствие с нуждите и потребностите на местната общност, общинските и секторни политики за развитие на територията, политиките на регионално и национално ниво, като чрез изпълнението ще се търси координация, допълняемост и синергия от една страна и същевременно ще се прилага демаркация с други операции/ инвестиции/дейности.

Допустими за финансиране мерките от стратегията са проекти на юридически и физически лица от територията, обхваната от МИГ: Общините Борован, Враца и Вършец, Народни читалища; Неправителствени организации (ЮЛНЦ), вкл. МИГ Борован - Враца - Вършец; Физически лица - регистрирани земеделски стопани или лица, регистрирани по Закона за занаятите; Предприятия, осъществяващи земеделски дейности; Микропредприятия в сферата на производствата и услугите, извън земеделието.

Мерките, включени в стратегията, ще се изпълняват чрез два типа дейности: инвестиционни и неинвестиционни.

Изцяло **инвестиционни** са планираните мерки с финансиране от СПРЗСР 2023 - 2027 г., които включват като допустимите дейности: строително-ремонтни и строително-монтажни работи, закупуване (доставка и монтаж) на материални и нематериални активи (машини, оборудване и обзавеждане; софтуер; специализирани транспортни средства и др.); общи разходи за архитекти, инженери, проектанți и консултанți.

Неинвестиционни мерки са мерките, насочени към финансиране проекти, които предвиждат дейности и разходи за: обучения на целеви групи от местната общност, разяснителни и информационни кампании, семинари и конференции; проучвания и анализи; издаване/закупуване на информационно-рекламни или образователни/обучителни материали, провеждане на промоционални събития, фестивали; видео заснемане на филми; задължителни дейности за информираност и публичност по проект, подготовка и управление на проектите.

На етап изпълнение на одобрената Стратегията за ВОМР, ще бъдат разработени и приложени процедурите за подготовка, прием, оценка, договаряне и изпълнение на проектите по мерки с подробно описание на изискванията и условията за кандидатстване, оценка на проектанте предложения и договаряне за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ. Реалното финансиране и реализиране на отделните проектни предложения (проекти по стратегията) по мерките от СВОМР ще може да се осъществи единствено след провеждане на процедури за конкурентен подбор на проектни предложения, с изключение на мерките за „Сътрудничество и подготвителни дейности за него" и „Управление, мониторинг и оценка на стратегията и нейното популяризиране", които са свързани с прилагане на одобрената СВОМР и прилагане на правилата по ПМС 494/2024, Условията за кандидатстване и изпълнение по процедура № ВГ06АFSP001-01.001.

При кандидатстване с проектни предложения за финансиране по мерките от стратегията, всеки кандидат трябва да приложи документи, удостоверяващи изпълнение на процедурите, дефинирани от Закона за опазване на околната среда. Това условие се прилага за всяко конкретно предложение за проект, с който се кандидатства по Стратегията за водено от общностите местно развитие.

От реализация на включените в стратегията за ВОМР инвестиционни предложения не се очакват негативни въздействия върху околната среда в рамките на територията на действие, включително и по отношение на разположените в нея защитени територии и зони.

Защитените територии (ЗТ) и защитени зони (ЗЗ) на територията на МИГ Борован-Враца-Вършец

Биологичното разнообразие е неразделна част от националното богатство и

опазването му е приоритет и задължение за държавните и общинските органи и гражданите.

Характерното географско положение на територията на МИГ, в комбинация с разнообразния релеф и климат са основните фактори с определящо значение за богатото разнообразие на видове, съобщества и природни местообитания.

На територията на община Враца се намира резерват „Врачански карст“ е защитена територия със строг режим на защита, разположена на територията на три населени места от община Враца – гр. Враца, с. Згориград и с. Паволче. Обявен е със Заповед № 854 от 10.08.1983 г. на КОПС (ДВ бр. 72/1983 г.) на площ от 1438.9 ха. Един от най-богатите в страната карстов район с живописни пейзажи, пещери, пропасти и уникална пещерна фауна, като повечето от пещерните видове са локални ендемити (не се срещат никъде другаде по света). Обявяването на резервата е свързано с опазването на интересни геоморфологични образувания, които тук са най-многобройни: кари, карни полета, големи и малки въртопи, валози, ували, карстови долове и др., множество реликтни видове. В района на резервата е забранена всякаква дейност, нарушаваща самобитния характер на природата. Резерватът от 2001 г. се стопанисва от РИОСВ – Враца. Тук се срещат повече от 45 вида гъби и повече от 80 вида низши и 560 вида висши растения. От растителните видове с приоритетни за опазване местообитания в Бернската конвенция и Директива 92/43 е включен 1 вид. 11 вида са включени в списъците на Конвенцията за международна търговия със застрашени видове от дивата флора и фауна (CITES). В Червения списък на IUCN е включен един вид. В Червената книга на България на редките и застрашените от изчезване растителни и животински видове (1984) са включени 21 вида, от които с категория „Застрашен“ - 2 вида – розов божур (*Paeonia mascula*) и обикновен тис (*Taxus baccata*) и още 19 вида с категория „Рядък“. Резерватът опазва популация на ковачевия зановец (*Chamaecytisus kovacevii*), включен в Световния червен списък на IUCN. Видът е български ендемит и се среща ограничено в страната. В него се намират и по една от двете в България популации на критично застрашеното в страната алпийско плюскавиче (*Silene alpina*), както и на реликта келереров центрантус (*Centrantus kellereri*). Резерватът е изключително значим за съхранението *in situ* (в естествени условия) на специфична хазмофитна (скалолюбива) растителност по варовикови скални склонове и отвесни скални стени. Тя се характеризира с голямо локално разнообразие и с участие на многобройни ендемични растителни видове и има много висока природозащитна стойност. На територията на резервата се срещат 167 вида лечебни растения, което представлява 35,6% от общия брой видове висши растения, установени в резервата.

По данни на МОСВ в обхвата на община Враца (без гр. Враца) са обявени следните Природни забележителности и защитени местности:

- Природна забележителност „Божите мостове“ (с. Лиляче, с. Чирен), обявена със Заповед № 378/03.02.1964 г. на КГГП (ДВ бр. 12/1964 г.);
- Природна забележителност „Понора“ (с. Чирен), обявена със Заповед № 2810/10.10.1962 г. на ГУГ (ДВ бр. 56/1963 г.);
- Природна забележителност „Пещера Дедова дупка“ – с. Челопек. Обявена със Заповед № РД-209 от 05.03.2020 г. на МОСВ (ДВ, бр. 40/2020 г.). Характерен

подземен ландшафт, включващ 28 метрова пропасна пещера, забележителна със своите калцитни образувания – сталактити, сталагмити, сталактони, дендрити, завеси, повлечи, ситрови езера, както и калцитни кристали с дължина 5-12 см., скална гъба и езеро;

- Защитена местност „Боров камък” (с. Згориград) – бивше историческо място, обявено със Заповед № 342/17.05.1979 г. на КОПС (ДВ бр. 67/1979 г.), прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-640/26.05.2003 г. на МОСВ (ДВ бр. 60/2003 г.);
- Защитена местност „Борованска могила” (с. Оходен);
- Защитена местност „Веждата” (с. Челопек), обявена със Заповед № РД151/21.02.2003 г. (ДВ бр. 26/2003 г.);
- Защитена местност „Вола” (с. Челопек, с. Паволче) – бивше историческо място, обявено с ПМС № 1171/24.09.1951 г., прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-637/26.05.2003 г. на МОСВ (ДВ бр. 60/2003 г.);
- Защитена местност „Падините”(гр. Враца, с. Згориград, с. Паволче) – бивша буферна зона на резерват „Врачански карст“ - Заповед № 854/10.08.1983 г. на КОПС (ДВ бр. 72/1983 г.), прекатегоризирано в защитена местност със Заповед № РД-526/12.07.2007 г. на МОСВ (ДВ бр. 72/2007 г.);
- Защитена местност „Речка” (с. Веслец, с. Костелево) - обявена със Заповед № 170/16.02.1990 г. на КОПС (ДВ бр. 18/1990 г.).

В обхвата на анализиранията територия са обявени следните защитени зони по НАТУРА 2000:

- 33 Божите мостове – BG0000487 за защита на местообитанията на хазмофитна растителност по варовикови скални склонове, отворени калцифилни и базифилни тревни съобщества, неблагоприятни пещери и др., както и на местообитанията на животински видове, приети с решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (обн. ДВ бр. 21/2007 г.);
- 33 Божият мост - Понора – BG0000594 за защита на неблагоприятни пещери и балканско-панонски благуново-церови гори и др., както и на местообитанията на животински видове, обявена със заповед № РД-262/31.03.2021 г. на Министъра на околната среда и водите (обн. В ДВ бр. 41/18.05.2021 г.);
- 33 Врачански Балкан – BG0002053 за защита на птиците (сред които белогръб кълвач, белоопашат мишелов, бухал, бял щъркел, горска чучулига и др., както и на местообитанията на растителни видове) , обявена със Заповед № РД-801/2008 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр. 105/2008 г.);
- 33 Врачански Балкан – BG0000166 за защита местообитанията на хазмофитна растителност по варовикови скални склонове и термофилни букови гори и др., както и на местообитанията на животински видове, обявена със Заповед № РД1031/17.12.2020 г. на министъра на околната среда и водите (обн. ДВ бр. 19/2021 г.);
- 33 Каленска пещера – BG0000601 за защита на термофилни букови гори, мизийски гори от сребролистна липа и неблагоприятни пещери и др., както и на местообитанията на животински видове, приети с решение № 122/02.03.2007 г. на Министерски съвет (обн. ДВ бр. 21/2007 г.)

Община Борован

Защитени зони

В териториалния обхват на община Борован не попадат защитени зони в обхвата на Европейската екологична мрежа „Натура 2000“. Най-близо разположената защитена зона (до земл. с. Сираково и с. Добролево) е BG0000508 „Река Скът“ за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна, включена в списъка със защитени зони, приет с Решение №122/02.03.2007г. на Министерски съвет (обн. ДВ бр. 21/2007г.).

Защитени територии

По смисъла на Закона за защитените територии на територията на община Борован се намира Защитена местност „Борованска могила“ с площ 198.8 хектара, в землището на с. Борован, обявена със Заповед No.316 от 20.02.1961 г., бр. 31/1961 на Държавен вестник, на Министъра на горите и опазване на природната среда и прекатегоризирана от историческо място в защитена местност с Прекатегоризация със Заповед №).РД-638 от 26.05.2003 г., бр. 60/2003 на Държавен вестник на Министъра на околната среда и водите. Целите на обявяване на местността за защитена е опазване на характерния ландшафт.

За района на община Борован е характерно наличието на различни лечебни растения - предимно треви и храсти. Това е предпоставка за развитие на билкарството като поминък за част от населението, като контрол върху брането на основа квотите, дадени от РИОСВ – Враца се извършва от общината. Чрез определяне на разрешените количества и даване указания за начина на бране и съхраняване на билките, общината цели опазване на находищата от билки.

Животинският свят и животинските видове са характерните за средноевропейската фаунистична зона. Често срещани животински видове са язовец, дива свиня, лисици, сърни, зайци, белки и чакали.

Орнитофауната на Дунавския биогеографски район е изключително разнообразна и показва около 85% сходство с тази на Черноморския биогеографски район. Разнообразието на птиците надхвърля 180 вида в местообитания, повечето от които основно около р. Дунав. Преобладават водоплаващите птици.

На територията на община Вършец, според категорията съгласно Закона за защитени територии, са обявени следните защитени територии:

Природен парк „Врачански Балкан“

Местоположение в границите на ТП „ДГС Берковица“: Обл. Монтана, Общ. Вършец, с. Горна Бела речка, с. Горно Озирово, с. Долна Бела речка, с. Долно Озирово, с. Стояново. ПП „Врачански Балкан“ е обявен със Заповед №РД 1449/21.12.1989 г. на председателя на Комитета за опазване на околната среда (КОПС) като “народен парк” по действащия закон за защита на природата. С излизането на ЗЗТ е прекатегоризиран в “природен парк” със Заповед №РД-934/ 22.07.2003г. (ДВ. бр.73/2003 г.) на министъра на околната среда и водите.

Защитена местност „Коритата“

Местоположение: Обл. Монтана, Общ. Вършец, гр. Вършец. ЗМ „Коритата“, обявена със Заповед №РД-834/14.11.2011 г. на министъра на околната среда и водите, (публ. в ДВ, бр.101/21.12.2011 г.), земл. на гр. Вършец. Обявена с цел опазване на находището на рядък и уязвим растителен вид - Напльстена трихоколея (вид мъх) *Trichocolea tomentella*;

Защитена местност „Глухарчевидна жълтица”

Местоположение: Обл. Монтана, Общ. Вършец, гр. Вършец. ЗМ „Глухарчевидна жълтица”, обявена със Заповед №РД-643/14.08.2012 г., на министъра на околната среда и водите (публ., ДВ, бр.75/ 02.10.2012 г.), земл. на гр. Вършец). Обявена с цел опазване на редък и уязвим растителен вид Глухарчевидна жълтица - *Leontodon saxatilis*). Опазването на находищата на двата растителни вида се осъществява от съответните стопанисващи органи - Държавно горско стопанство Берковица и община Вършец, като контролът по спазване на режимите на защитените територии се осъществява от РИОСВ – Монтана.

Защитени зони по Натура 2000

За територията на община Вършец, обл. Монтана със заповед на Министъра на околната среда и водите са обявени 2 защитени зони по Директивата за защита на дивите птици /79/402/ЕЕС/ и са в процес на обявяване и издаване заповедите за 2 защитени зони по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна /92/43/ЕЕС/, а именно:

Защитени зони по Директива 92/43/ЕС за местообитанията

- BG0000166 „Врачански Балкан” – РМС №122/02.03.2007 г., (ДВ, бр.21/2007 г.);
- BG0001040 „Западна Стара Планина и Предбалкан” – РМС №611/16.10.2007 г., (ДВ, бр.85/2007 г.);

Защитени зони по Директива 79/409/ЕС за дивите птици

- BG0002002 „Западен Балкан” – Заповед №РД-119 / 09.02.2012 г.,(ДВ, бр. 20/2012 г.);
- BG0002053 „Врачански Балкан” – Заповед №РД-801 / 04.11.2008 г.,(ДВ, бр. 105/2008 г.).

Голямото биоразнообразие на общината се определя от факта, че повече от 50 % от територията ѝ е заета от гори – широколистни и иглолистни, както и от включения в границите и част от Природен парк “Врачански Балкан”. Запазени са множество редки и защитени растения и животни. Във вертикално отношение попада в равнинно-хълмистия и хълмисто-предпланинския пояс на дъбовите гори (500-550 м). Дървесната и храстовата растителност е представена от съобществата на сухоустойчиви видове: цер, космат дъб, келяв габър, бяла акация, обикновен глог, шипка. Във влажните места покрай поречията на реките се срещат влаголюбиви видове – върба, топола, бряст, елша. Районът се характеризира с голямо биоразнообразие, като са установени над 400 вида висши растения и над 50 вида птици. Като характерни и типични за района от гръбначната фауна могат да бъдат посочени следните видове: бозайници – сърна, елен, дива свиня, вълк, таралеж, заек; обикновена полевица, полска мишка и други; птици – бял щъркел, обикновен мишелов, керкенец, малък сокол, обикновена гургулица, обикновена кукувица, домашна кукумявка, черен бързолец, селска лястовица, градска лястовица, син синигер, полско врабче и други; влечуги - зелен гущер, ливаден гущер, водна змия, смок мишкар и други. В различни части са регистрирани някои редки и застрашени от изчезване растителни видове: триумпеста дзуха, късна лойдия, снежно кокиче, блатно кокиче, недоразвит ломодерум, есенен спиралник, рогат блатняк, Стефчова тръстика, храсталачна глушина, Маришко подрумиче, планинско подрумиче. Регистрирани са и някои защитени животински видове –

малка белочела гъска, скален орел, сокол скитник, степен блатар, горски бекас, гълъб хралупар, черен кълвач, южен белогръд кълвач, пъстър пор, голям ястреб.

3. Информация за органа, отговорен за прилагането на плана/програмата

1. Стратегията за Водено от общностите местно развитие за периода 2023 - 2027 г. се одобрява от Управляващия орган на Стратегически план за развитие на земеделието и селските райони 2023 - 2027 (СПРЗСР 2023 - 2027) в частта финансирана от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

2. Управляващите органи на Програмите „Развитие на човешките ресурси“ 2021 - 2027 (ПРЧР 2021 - 2027) и „Образование“ 2021 - 2027 (ПО 2021 - 2027), съфинансирани от Европейския социален фонд (ЕСФ+), „Околна среда“ 2021 - 2027 (ПОС 2021 - 2027), съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), осигуряващи допълващо финансиране на СВOMP 2023 - 2027, извършват оценката за административно съответствие и допустимост на включената информация в приложенията съгласно чл. 17, ал. 2 на ПМС 494/2024 г., след което безвъзмездната финансова помощ се предоставя от Ръководителя на Управляващия орган на съответната програмата на допустими бенефициенти и в рамките на бюджета съгласно информацията, включена от МИГ в Приложението по чл. 17, ал. 2 на ПМС № 494/2024 към одобрената стратегия за VOMP.

4. Орган за приемане/одобряване/утвърждаване на плана/програмата

Стратегията за Водено от общностите местно развитие се приема с решение на Колективния върховен орган (общото събрание) на Сдружение с нестопанска цел „Местна инициативна група Борован - Враца – Вършец“.

5. *(не е задължително за попълване)*

Моля да бъде допуснато извършването само на екологична оценка (ЕО)/В случаите по чл. 91, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС), когато за инвестиционно предложение, включено в приложение № 1 или в приложение № 2 към ЗООС, се изисква и изготвянето на самостоятелен план или програма по чл. 85, ал. 1 и 2 от ЗООС поради следните основания (мотиви):

.....
.....

Приложение:

А. Информация по чл. 8а, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми:

1. Характеристика на плана/програмата относно:

а) инвестиционните предложения по приложение № 1 към чл. 92, т. 1 и приложение

№ 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 към ЗООС и/или други инвестиционни предложения с предполагаемо значително въздействие върху околната среда, спрямо които предлаганият план/програма определя критерии, нормативи и други ръководни условия от значение за бъдещото им разрешаване или одобряване по отношение на местоположение, характер, мащабност и експлоатационни условия:

.....
.....

б) мястото на предлагания план/програма в цялостния процес или йерархия на планиране и степен, до която планът/програмата влияе върху други планове и програми:

.....
.....

в) значение на плана/програмата за интегрирането на екологичните съображения, особено с оглед насърчаването на устойчиво развитие:

.....
.....

г) екологични проблеми от значение за плана/програмата:

.....
.....

д) значение на плана/програмата за изпълнението на общностното законодателство в областта на околната среда:

.....
.....

е) наличие на алтернативи:

.....
.....

2. Обосновка на конкретната необходимост от изготвянето на плана/програмата:

.....
.....

3. Информация за планове и програми и инвестиционни предложения, свързани с

предложения план/програма:

.....
.....

4. Характеристики на последиците и на пространството, което е вероятно да бъде засегнато, като се отчитат по-специално:

а) вероятността, продължителността, честотата и обратимостта на последиците:

.....
.....

б) кумулативните въздействия:

.....
.....

в) трансграничното въздействие:

.....
.....

г) рисковете за човешкото здраве или околната среда, включително вследствие на аварии, размер и пространствен обхват на последствията (географски район и брой население, които е вероятно да бъдат засегнати)

.....
.....

д) очакваните неблагоприятни въздействия, произтичащи от увеличаване на опасностите и последствията от възникване на голяма авария от съществуващи или нови предприятия/съоръжения с нисък или висок рисков потенциал, съгласувани по реда на ЗООС, за случаите по чл. 104, ал. 3, т. 3 от ЗООС:

.....
.....

е) величината и пространственият обхват на въздействията (географски район и брой на населението, които е вероятно да бъдат засегнати):

.....
.....

ж) ценността и уязвимостта на засегнатата територия (вследствие на особени естествени характеристики или на културно-историческото наследство; превишението на стандартите за качество на околната среда или пределните стойности; интензивно земеползване):

.....

.....

з) въздействието върху райони или ландшафти, които имат признат национален, общностен или международен статут на защита:

.....

5. Карта или друг актуален графичен материал на засегнатата територия и на съседните ѝ територии, таблици, схеми, снимки и други - по преценка на възложителя, приложения:

.....

6. Нормативни изисквания за провеждане на наблюдение и контрол по време на прилагане на плана или програмата, в т.ч. предложение на мерки за наблюдение и контрол по отношение на околната среда и човешкото здраве:

.....

7. Информация за платена такса и датата на заплащане – платежно нареждане от 20.05.2025 г. (в прикачен файл към искането)

Б. Електронен носител - 1 бр. ....

Желая решението да бъде издадено в електронна форма и изпратено на посочения адрес на електронна поща.

Желая да получавам електронна кореспонденция във връзка с предоставяната услуга на посочения от мен адрес на електронна поща.

Желая решението да бъде получено чрез лицензиран пощенски оператор.

Ivan

Digitally signed

Kostovski

Date: 2025.05.20
16:44:35 +03'00'

Дата: 20.05.2025

Възложител: .....

(подпис)